

Gemeente
Woudenberg

RAADSVOORSTEL 2024

Datum
voorstel: 12-03-2024

Registratiekenmerk: Z.344339
Raadsvergadering van : 25 april 2024
Vergadering Commissie van: 9 april 2024
Portefeuillehouder: Daphne Boeve - de Kruif
Behandelend ambtenaar: [REDACTED]

Onderwerp / voorstel:
Ontwerp-begrotingswijziging
2024 Gemeenschappelijke
Regeling AVU

Aan de Raad.

Voorstel

1. Geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de ontwerp-begrotingswijziging 2024 Gemeenschappelijke Regeling AVU.

Inleiding

Als uitvoeringsorganisatie is Gemeenschappelijke Regeling Afvalverwijdering Utrecht (verder: AVU) verantwoordelijk voor de afvalverwerking van 25 Utrechtse gemeenten. AVU is alleen voor dit doel als gemeenschappelijke regeling opgericht en zij maakt geen winst. De gemeente Woudenberg is deelnemer aan AVU. Wethouder Daphne Boeve-de Kruif heeft zitting in het Dagelijks Bestuur (DB) en het Algemeen Bestuur (AB).

De ontwerp-begrotingswijziging 2024 is op 22 november jl. voorlopig vastgesteld door het Dagelijks Bestuur en vervolgens op 13 december 2023 door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Deze ontwerp-begrotingswijziging 2024 is vervolgens aan de griffies van de deelnemende gemeenten gestuurd. De leden van de raad worden verzocht hun zienswijzen voor 1 mei 2024 schriftelijk en ter attentie van het Algemeen Bestuur van AVU in te dienen, dan wel aan te geven dat geen zienswijzen worden ingediend.

Beoogd resultaat

In de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat AVU zorg draagt voor een structureel goede en milieuverantwoorde verwijdering van door de gemeenten ingezamelde huishoudelijke afval- en grondstoffen (restafval, grof huishoudelijk afval, gft-afval en verpakkingsafval). Onder verwijdering wordt verstaan: overslag, transport naar de verwerker en verwerking van

afval- en grondstoffen. Ook verzorgt AVU de inzameling van oude medicijnen en injectienaalden, glas en vlakglas en oud papier en karton. Met dit voorstel wordt beoogd instemming door de raden van de deelnemende gemeenten te verkrijgen voor de ontwerp-begrotingswijziging 2024.

Kaders

De Wet gemeenschappelijke regelingen biedt het kader. Verder dient AVU te voldoen aan de wet- en regelgeving op het gebied van overslag, transport naar de verwerker en verwerking van afval- en grondstoffen.

Argumenten

Hieronder volgt een toelichting op de problematiek, die heeft geleid tot voorgestelde ontwerp-begrotingswijziging 2024.

Lachgascilinders

Per 1 januari 2023 is het gebruik van lachgas onder de Opiumwet gebracht. Handhaving van het verbod op het innemen van lachgascilinders per 1 juli jl. door gespecialiseerde bedrijven heeft de afvalsector voor enorme problemen geplaatst, omdat in plaats van "statiegeld"-lachgascilinders nu wegwerplachgascilinders worden gebruikt die vervolgens illegaal worden gedumpt, met name in verzamelcontainers, zowel bovengronds als ondergronds. Deze wegwerp lachgascilinders leveren grote problemen op bij de verbranding van het restafval, omdat ze niet bestand zijn tegen de hoge temperatuur in een verbrandingsoven. In combinatie met de zeer hoge interne cilinderdruk en het feit dat deze lachgascilinders vaak nog halfgevolld zijn, levert dat de enorme explosies op. Exploderende lachgascilinders veroorzaken miljoenschades aan de verbrandingsinstallaties (in 2023 in Nederland al € 30 mln) en zijn een grote zorg voor de veiligheid van personeel. Inmiddels heeft AVR - waar het restafval van de AVU wordt verbrand - aangegeven extra kosten die worden gemaakt als gevolg van de aanwezigheid van lachgascilinders in het restafval, inclusief een schadeclaim van € 1,2 mln te zullen doorberekenen aan de AVU. De schadeclaim is uiteraard door de AVU afgewezen.

Het Rijk heeft aangegeven geen causaal verband te zien tussen het strafbaar stellen van lachgasgebruik en de problemen met de lachgascilinders. Hoewel de Vereniging van Nederlandse Gemeenten inmiddels voor financiële compensatie bij het Rijk aan de bel heeft getrokken, is voornamelijk toch de verwachting dat uiteindelijk (een deel van de) rekening bij de gemeenten terechtkomt.

Een tussenoplossing die momenteel wordt gedoogd (want formeel is de regeling illegaal), is dat lachgascilinders nu kunnen worden ingeleverd op de diverse milieustraten binnen de gemeenten, waardoor deze in ieder geval niet meer in het restafval terechtkomen. Ook op de milieustraat in Woudenberg kunnen lachgascilinders nu worden ingeleverd. Enkele grote gemeenten zijn overgegaan tot het betalen van een retourpremie in ruil voor het inleveren van lachgascilinders. Dat vinden wij te ver gaan, gezien het landelijk ingevoerde verbod op het gebruik van lachgas. Ook speelt lachgasgebruik meer in de grote steden dan in een landelijke gemeente als Woudenberg. Anders dan voorheen wordt op de AVU-overslaglocaties (3 in totaal) nu wel het aangeleverde restafval gecontroleerd op lachgascilinders.

Brand bij AVR

Op 21 september 2023 heeft een enorme brand de afvalverwerkingslocatie van AVR in Rozenburg volledig buiten bedrijf gesteld. De verwerkingslocatie van AVR ligt minimaal 6 maanden, maar mogelijk tot eind 2024 stil. Voorkomen moet worden dat de gemeenten het restafval niet meer kunnen afvoeren en het op straat blijft staan. Er zijn in de huidige situatie 3 problemen die tot zeer zorgwekkende stagnatie kunnen gaan leiden:

- Volraken van de huidige alternatieve afvoermogelijkheden. De extra verbrandings-, opslag- en tijdelijke stortcapaciteit zijn volstrekt niet toereikend om de weggevallen verbrandingscapaciteit op te vangen.

- Niet accepteren van lachgascilinders op de alternatieve verwerkings- en opslaglocaties en daarmee gepaard gaand extra sorteerkosten op en afkeur van een vracht afval als er ook maar één cilinder wordt aangetroffen.
- Onvoldoende logistieke middelen voor het transport van het restafval naar de alternatieve locaties. Scenario waar rekening mee gehouden moet worden, is dat stagnatie door te weinig beschikbaar transport direct tot gevolg heeft dat de overslaglocaties vollopen met restafval en de aanlevering door gemeenten dient te worden gestaakt.

Duurzaamheid en Inclusie

AVU draagt extern bij aan het realiseren van duurzaamheidsdoelstellingen door de uitvoering van overslag, transport naar de verwerker en verwerking van afval- en grondstoffen. Alle inwoners zijn betrokken bij de afvalinzameling. De gemeente tracht de voorzieningen voor afvalinzameling in het kader van inclusie voor alle inwoners goed bereikbaar te maken

Financiële consequenties

op juistheid beoordeeld door [REDACTED]

Het Rijksbeleid dat heeft geleid tot de problematiek met de lachgascilinders, brengt hoge kosten met zich mee, die zeer waarschijnlijk voor rekening van de gemeenten zullen gaan komen. Op dit moment wordt met AVR gesproken over deze kosten, maar is hierover nog geen uitsluitsel te geven en wordt uitgegaan van de berekening in bijgevoegde raadsbrief. Voor 2023 geldt dat de extra kosten gemaakt zijn vanaf begin september. Wanneer deze kosten worden verdeeld over alle tonnen restafval van 2023, dan komt dit neer op € 1,00 per ton. Deze kosten zullen worden betrokken bij de afwikkeling van de jaarrekening van 2023. Voor 2024 wordt ervan uitgegaan dat de kosten over het gehele jaar gemaakt zullen worden. Dit resulteert in 2024 in extra kosten van € 3,00 per ton. Nadrukkelijk moet tenslotte worden vermeld dat er een kans bestaat dat de reeds in 2023 door lachgascilinders ontstane schade aan de verbrandingsinstallaties (€ 1,2 mln) en de toekomstige schade ook voor rekening van de AVU zullen komen. Omdat hierover nu nog niets met zekerheid is te zeggen, wordt volstaan met hiervan in deze raadsbrief melding te maken.

De gevolgen voor de gemeentelijke begroting van Woudenberg		
2024		
Saldo begroot	Saldo na wijziging	Verschil
330.752	334.292	3.540

Aanpak/uitvoering

Het vervolg op de geschetste problematiek wordt ambtelijk en bestuurlijk gemonitord en, waar nodig, bijgestuurd.

Conclusie

1. Geen zienswijze in te dienen ten aanzien van de ontwerp-begrotingswijziging 2024 Gemeenschappelijke Regeling AVU.

Communicatie

Via de gebruikelijke kanalen wordt gecommuniceerd.

Bijlage(n)

- Raadsbesluit.
- Ontwerp-begrotingswijziging 2024 Gemeenschappelijke Regeling AVU.
- Brief college aan GR AVU met mededeling indiening geen zienswijze.

Burgemeester en wethouders van Woudenberg

D.C.G. Ruseler
Secretaris

M. Jansen-van Harten
burgemeester